

Kam se díváš, slunečnice?

Sedím na lavičce, která kdysi bývala kmenem stromu. Teď už z něj zbyla jen jeho rozpůlená část, neuctivě přibitá ke špalkům a ponechaná napospas osudu. Pro tuhle chvíli využiji její pohostinnosti, abych odlehčila svým nohám a také hlavě. Opřu se o její povrch dlaněmi, hlavu skloněnou k zemi a ze všeho na světě si teď nejvíce přeji, abych do tohoto kusu mrtvého dřeva mohla přenést všechna svá trápení a co víc, trápení mého těla.

Prudce zavřu oči, abych zadržela slzy, které se z nich nelítostně derou ven, ale neudrším je. Přesto nechám oči pevně zavřené. Nechci vidět okolní svět plný života. Cítím, jak se jim z mého hrdla dere na pomoc sten. Zadržím dech.

Slyším, jak kolem mě létají včely - bzučí si po cestě za neopylenými květy a s lehkostí jim vlastní mě míjí, zcela nezaujaty mým chováním. Stejně tak mravenci, které jsem předtím zahlédla tvořit pěšinu vedle té, po které jsem sem přišla, jsou zcela lhostejní ke všemu, co se děje okolo nich. Stromy, květiny, zvířata i ostatní lidé - všichni si žijí své životy. A já musím žít ten svůj.

Už to dál nevydržím - zhluboka se nadechnu a otevřu oči. Nejdřív se leknu, že zase ztrácím zrak, protože svět je přede mnou nejdřív rozmazaný, ale pak mi s neskutečnou úlevou dojde, že za to mohou jen slzy. Protentokrát, připomenu si - příště za tím může být zase ta nemoc.

Zdráhám se i jen v duchu vyslovit ten název - jméno požírače mých buněk - označení pro moji budoucnost. Jestli ještě nějaká zbude.

Už je to snad půl roku, co mi diagnostikovali... - pevně sevřu rty v pomyslném vzdoru - roztroušenou sklerózu. Nenávidím ten název! A nenávidím sebe, že stále nevím, kde vzít sílu jít dál. Mrhám svůj drahocenný čas na nářky, ale myšlenky na nejisté zítřky a jistou bolest mi halí mysl do černé mlhy, ze které je tak těžké se vyprostit...

Ze všeho nejhorší mi přijde ta nejistota. Vždycky jsem si v duchu malovala obrázky své vlastní budoucnosti. Malovala jsem je pestrými pastelovými barvami, plné smíchu, lásky a štěstí. Teď už vím, že byly také plné bezstarostnosti a hlavně naivity, kterou v sobě má možná každý člověk - ta neutuchající jistota, že jemu se nic z toho, co vidí kolem sebe, stát nemůže.

Tiše se rozhlížím po krajině kolem sebe. Všude vidím jen vyprahlou půdu lačnicí po vodě, kterou jí příroda nemůže dát, rostliny, které živoří na otevřené planině, bez ochrany před nenasytným sluncem v podobě stromů. A uprostřed toho utrápeného ticha se hrdě tyčí jedna jediná živořící slunečnice a díky své přirozenosti se dívá přímo do zdroje svého trápení.

Jakýsi hlas mi náhle zazní ozvěnou v prázdnotě mého světa: *Život máme takový, jaký si ho vytvoříme. Je zcela v naší režii.*

Už nevím, kdo to řekl a ani na tom nezáleží. Rozhodně tím nemyslel režii toho, jaké karty se nám v životě rozdají, ale jak s nimi budeme hrát. Život každého člověka může mít mnoho podob.

Představím si sama sebe, jak pokračuji v této taktice - ani obrana, ani útok, jen rezignace - a je mi z toho špatně. A to nejen duševně, ale téměř i fyzicky. Na druhou stranu... můžu vždycky změnit taktiku. Volba je jen na mě.

Zadívám se na slunečnici a dojde mi, že mi jí není líto, tak jako ostatních květin - právě naopak. Imponuje mi její odolnost, vytrvalost a odvaha čelit slunci tváří v tvář. Chtěla bych být přesně taková, napadne mě a zároveň mě zalije vlna nepříjemného pocitu. Snažím se ho pojmenovat, ale nacházím jen slovo zmar. Mám strach, že to nezvládnou? Že nezvládnou čelit svému strachu, svojí nemoci?

Ano. Mám strašný strach.

Tentokrát oči nezavřu, když se slzy opět začnou drát ven. Cítím, jak mi kapou na stehna a nechám je, aby žili svým vlastním krátkým životem.

U nich je to jisté, ale u mě ne, dojde mi. Nemohu vědět, jak dlouho ještě budu žít. Stejně jako nikdo na světě. Dějí se různé věci. Lidé umírají různě a z různých důvodů. Někdo náhle a bezbolestně, někdo musí složit zkoušku utrpení, než nalezne klid. Opravdu bych chtěla zrovna já složit zbraně, když moje zkouška ještě ani pořádně nezačala?

Zvednu se, abych láhví s vodou, kterou vždycky nosím v batohu, zalila statečnou květinu a opatrným krokem odejdu domů.

*

„Co mi zrovna tady chceš ukázat?“ diví se již po několikáté Ondřej, „Lavičku?“

Zasmějí se jeho zmatenému pohledu a ukáží do zažloutlé trávy. Uprostřed sluneční zkázy na nás žlutě kouká jedna jediná slunečnice.

„Tuhle krásku sem chodím už několik týdnů zalévat.“

„Protože na balkoně máme málo kytek,“ podotkne se smíchem.

Udělám rádobý uražený obličej a taky se začnu smát. Pak ale zvažím a zahledím se svému příteli do očí: „Chodím jí sem zalévat, protože žije v nehostinné krajině a sama bez pomoci by umřela.“

Chvilí se na mě kouká a pak mě obejmě kolem pasu a přitiskne si mě k sobě v něžném objetí: „To máš pravdu.“

„Nemohla bych jí tu nechat samotnou. Ale někdo jiný by to udělal a to by bylo v pořádku, je to velká zodpovědnost.“

Zvedne jedno obočí: „Nemyslím si, že by to bylo v pořádku.“

„Ne?“

Zavrtí hlavou: „Raději bych zemřel, než tě nechat samotnou.“

„Mě? Kdo mluvil o mě?“ škádlivě se zasmějí.

„I ty jedna,“ zasměje se a začne mě lechtat. Zatímco dovádíme, jako bychom byli opět v pubertě, cítím, jak mi ze srdce padá jeden velký balvan.

Mnoho jiných tam ale zůstane. A některé možná navždy. A to je, alespoň myslím, v pořádku.